

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 80g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din Codul fiscal

CHIȘINĂU

19 iunie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 15 iunie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 19 iunie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței” de la litera f) din alineatul (1) al articolului 291 din Codul fiscal [până la modificările operate prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016];

- „suprafața totală a terenului și imobilelor amplasate pe teritoriul pieței” din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal [până la modificările operate prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016];

- „suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor” de la litera f) din alineatul (1) al articolului 291 din Codul fiscal;

- „suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor” din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal,

ridicată de către dl Valeriu Duca, în dosarul nr. 3-13/17, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 15 iunie 2018 de către dna judecător Ludmila Iarmaliuc din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, se află acțiunea intentată de către Societatea pe acțiuni „Servis” împotriva Serviciului fiscal de stat, prin care a solicitat anularea unui act administrativ.

4. În ședința de judecată, domnul Valeriu Duca, care reprezintă interesele reclamantului, a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul fiscal.

5. Prin încheierea din 11 aprilie 2018, instanța de judecată a suspendat examinarea cauzei civile și a trimis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate către Curtea Constituțională.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

7. Prevederile relevante ale Codului fiscal, adoptat prin Legea nr.1163 din 24 aprilie 1997, sunt următoarele:

Articolul 291
Obiectele impunerii și baza impozabilă

„(1) Obiectul impunerii îl constituie:

[...]

f) la taxa de piață – suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor;

[...]”

TITLUL VII
TAXELE LOCALE

„[...]”

Anexă

Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite
1	2	3	4

[...]

f) Taxă de piață	Suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

[...]”

8. Prevederile relevante ale Codului fiscal, adoptat prin Legea nr.1163 din 24 aprilie 1997, până la modificările operate prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016, sunt următoarele:

Articolul 291
Obiectele impunerii și baza impozabilă

„(1) Obiectul impunerii îl constituie:

[...]

„f) la taxa de piață – suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței;”

[...]”

TITLUL VII
TAXELE LOCALE

„[...]”

Anexă

Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite
1	2	3	4

[...]

f) Taxă de piață	Suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, până în ultima zi a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

[...],

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că textele de lege contestate contravin prevederilor constituționale ale articolului 1 alin. (3) privind statul Republica Moldova, ale articolului 23 privind dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, precum și ale articolului 46, care prevede dreptul la proprietate privată și protecția acestuia.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului fiscal, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl Valeriu Duca, în dosarul nr. 3-13/2017, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești, este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie unele dispoziții din articolul 291 alin. (1) lit. f) și din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal, până la modificările operate prin Legea nr.138 din 17 iunie 2016, precum și ulterior acestor modificări.

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile contestate încalcă prevederile articolelor 1 alin. (3), 23 și 46 din Constituție.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia nu motivează în ce constă neconformitatea dispozițiilor legale criticate cu normele constituționale invocate.

16. În jurisprudența sa constantă, Curtea a reținut că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate prezintă o structură care cuprinde trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință despre care se pretinde că este încălcat și motivarea de către autorul excepției a pretensei neconformități existente între cele două texte (a se vedea DCC nr. 98 din 19 decembrie 2016, § 22).

17. În prezenta cauza, excepția de neconstituționalitate nu cuprinde motivarea pretensei neconformități a textului criticat cu normele constituționale invocate. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 30 din 29 martie 2018, § 22).

18. Totodată, Curtea a stabilit că dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, s-ar substitui autorului acesteia în privința formulării unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 44 din 22 mai 2017, § 19; DCC nr. 52 din 27 iunie 2017, § 28; DCC nr. 116 din 15 decembrie 2017, § 23).

19. Așadar, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinarea sa în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței” de la litera f) din alineatul (1) al articolului 291 din Codul fiscal [până la modificările operate prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016];

- „suprafața totală a terenului și imobilelor amplasate pe teritoriul pieței” din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal [până la modificările operate prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016];

- „suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor” de la litera f) din alineatul (1) al articolului 291 din Codul fiscal;

- „suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor” din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal,

ridicată de către dl Valeriu Duca, în dosarul nr. 3-13/17, pendinte la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 19 iunie 2018

DCC nr. 67

Dosarul 80g/2018